EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 13.5.2015
COM(2015) 260 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Prantsusmaa 2015. aasta riiklikku reformikava

ja esitatakse nõukogu arvamus Prantsusmaa 2015. aasta stabiilsusprogrammi kohta

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Prantsusmaa 2015. aasta riiklikku reformikava

ja esitatakse nõukogu arvamus Prantsusmaa 2015. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,[1] eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,[2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust[3],

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone[4],

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) 26. märtsil 2010 kiitis Euroopa Ülemkogu heaks komisjoni ettepaneku käivitada uus tööhõive ja majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020”, mis põhineb majanduspoliitika tõhustatud koordineerimisel. Strateegia keskendub esmatähtsatele valdkondadele, kus on vaja võtta meetmeid Euroopa jätkusuutliku majanduskasvu potentsiaali ja konkurentsivõime suurendamiseks.

(2) 13. juulil 2010 võttis nõukogu komisjoni ettepanekute põhjal vastu soovituse liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta (2010–2014) ning 21. oktoobril 2010 otsuse liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta. Neid kahte

[1] EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.
[2] ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.
[3] COM(2015) 260.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

dokumenti koos nimetatakse koondsuunisteks ning liikmesriikidel paluti neid oma majandus- ja tööhõivepoliitikas arvesse võtta.

(3) 8. juulil 2014 võttis nõukogu vastu soovituse, milles ta käsitles Prantsusmaa 2014. aasta riiklikku reformikava ja esitas arvamuse Prantsusmaa 2014. aasta ajakohastatud stabiilsusprogrammi kohta. 28. novembril 2014 esitas komisjon kooskõlas määrusega (EL) nr 473/2013[5] arvamuse Prantsusmaa 2015. aasta eelarvekava kohta[6].

(4) 28. novembril 2014 võttis komisjon vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi,[7] mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2015) algust. Samal päeval võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande,[8] milles nimetati Prantsusmaad liikmesriigina, mille olukorda tuleb põhjalikult analüüsida.

(5) 18. detsembril 2014 kiitis Euroopa Ülemkogu heaks prioriteedid investeeringute suurendamise, struktuurireformide kiirendamise ning vastutustundliku ja majanduskasvu soodustava eelarve konsolideerimise tagamiseks.

(6) 26. veebruaril 2015 avaldas komisjon Prantsusmaa 2015. aasta riigiaruande[9]. Riigiaruandes hinnati Prantsusmaa edusamme 8. juulil 2014 vastu võetud riigipõhiste soovituste täitmisel. Riigiaruanne hõlmab ka vastavalt määruse (EL) nr 1176/2011 artiklile 5 tehtud põhjaliku analüüsi tulemusi. Komisjon järeldab oma analüüsi põhjal, et Prantsusmaal esineb ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, mis nõuab otsustavaid poliitikameetmeid ja erijärelevalvet. Arvestades et seni on poliitikameetmed olnud ebapiisavad, on olukorras, kus majanduskasv ja inflatsioon on aeglased ning ettevõtete kasumlikkus väike, märkimisväärselt suurenenud riskid, mis tulenevad nii kulupõhise kui ka mittekulupõhise konkurentsivõime halvenemisest ning suurtest ja kasvavatest võlgadest, eriti valitsemissektori võlast. Selliste meetmete võtmine, millega vähendatakse Prantsusmaa majandust ohustava kahjuliku mõju riski ja Prantsusmaa majanduse suurust silmas pidades ka negatiivse mõju ülekandumist teistesse majandus- ja rahaliidu riikidesse, on eriti oluline.

(7) 30. aprillil 2015 esitas Prantsusmaa oma 2015. aasta riikliku reformikava ja 2015. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.

(8) Prantsusmaa suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti paranduslikku osa. 2015. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt plaanib valitsus korrigeerida ülemäärase eelarvepuudujäägi 2017. aastaks, mis on kooskõlas nõukogu 10. märtsi 2015. aasta soovitusega, ja saavutada keskpika perioodi eesmärgi – struktuurne eelarvepuudujääk 0,4 % SKPst – 2018. aastaks[10]. Valitsus kavatseb nõukogu kehtestatud valitsemissektori nominaalse eelarvepuudujäägi eesmärkidest kinni pidada, kuid 2016. ja 2017. aastaks kavandatud eelarve konsolideerimise määr on soovitatust väiksem. Prantsusmaa 2015. aasta stabiilsusprogrammi järgi eeldab valitsus, et valitsemissektori võla suhe SKPsse saavutab 2016. aastal tipptaseme 97 % ning

---

5 ELT L 140, 27.5.2013, lk 11.
6 C(2014) 8805 (final).
7 COM(2014) 902.
8 COM(2014) 904.
9 SWD(2015) 29 (final).
10 Võrreldes eelmise stabiilsusprogrammiga on valitsus keskpika perioodi eesmärki korrigeerinud ja seadnud eesmärgiks struktuurse eelarvepuudujäägi 0,4 % SKPst (varem 0,25 % SKPst). Keskpika perioodi eesmärk peaks saavutatama üks aasta hiljem, kui eelmise aasta stabiilsusprogrammis prognoositud.

väheneb seejärel 2018. aastal 95,5 %ni. Eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on usutav. Kavandatud eelarvepuudujäägi saavutamise meetmeid, mida võetakse alates 2016. aastast, ei ole aga piisavalt täpsustatud. Komisjoni 2015. aasta kevadprognoosi põhjal on 2015. aasta nominaalse eelarvepuudujäägi eesmärk 3,8 % SKPst, mis on kooskõlas eesmärgiga 4 % SKPst. Eeldatav eelarve konsolideerimise määr jääb kõnealusel aastal aga nõukogu soovitatud määrast väiksemaks[11]. Muutumatu poliitika stsenaariumi kohaselt on nominaalne eelarvepuudujääk 2016. aastal komisjoni arvates 3,5 % SKPst, mis on suurem kui soovitatud eesmärk 3,4 % SKPst, ning eelarve konsolideerimise eesmärk jääb täitmata. Seetõttu on 2016. aastal vaja võtta täiendavaid struktuurimeetmeid. Nõukogu on stabiilsusprogrammile antud hinnangu põhjal ja komisjoni 2015. aasta kevadprognoosi arvesse võttes seisukohal, et on oht, et Prantsusmaa ei suuda stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid täita.

(9) Äärmiselt oluline on suurendada kulude läbivaatamisi ja määrata kindlaks suured kulukärbete valdkonnad, et oleks võimalik saavutada oodatavad tulemused. Prantsusmaa peaks tagama, et kulude vähendamise eesmärkide puhul võetakse arvesse nullilähedast inflatsioonimäära. Valitsemissektori võlaga seotud kulud on väiksemate intressimäärade tõttu samal ajal aga väiksemad ning sellega kaasnevaid sääste tuleks kasutada eelarvepuudujäägi vähendamiseks. Lisaks ei õnnestu lühikeses perspektiivis märkimisväärset kokkuhoidu saavutada, kui ei vähendata tunduvalt kasvu sotsiaalkindlustuskuludes, mis ulatusid 2014. aastal 26 %ni SKPst ja moodustasid ligi poole avaliku sektori kogukuludest. 2015.–2017. aastaks on planeeritud tervishoiukulude 11 miljardi euro suurune kokkuhoid, kuid kulude kasvu piiramiseks selles valdkonnas on vaja teha täiendavaid jõupingutusi. Ruumi rakendada täiendavaid kulude piiramise meetmeid on eelkõige ravimihindade ja haiglate kulutuste valdkonnas. Pensionisüsteemis võivad eelolevatel aastatel esineda üha suuremad puudujäägid ja varasematest pensionireformidest nende korrigeerimiseks ei piisa. Pensionisüsteemi üldisele puudujäägile avaldavad jätkuvalt negatiivset mõju eelkõige riigiametnike ja riigi kontrolli all olevate äriühingute töötajate pensioniskeemidest tulenevad puudujäägid. Pensionisüsteemi jätkusuutlikkusele, eelkõige täiendavate pensioniskeemide seisundile, avaldab suurt mõju makromajanduslik olukord. Täiendava pensionisüsteemi hea finantsseisundi taastamiseks on vaja otsustavaid meetmeid.

(10) Prantsusmaa on viinud ellu kohalike omavalitsuste reformi, mille eesmärk oli süsteemi tõhususe suurendamine. Ta peaks jätkama keskvalitsuse antavate toetuste kavandatud vähendamist ja tugevdama kohalike omavalitsuste kulude kontrolli, seades kohalike omavalitsuste maksutulude aastakasvule ülempiiri, võttes arvesse mitme kohaliku maksu kehtivaid ülempiire. Meetmeid on vaja ka kohalike ametiasutuste halduskulude kasvu piiramiseks.

(11) Tööjõukulude vähendamiseks ja ettevõtete kasumimarginaali suurendamiseks on rakendatud poliitikameetmeid: konkurentsivõime ja tööhõivega seotud 20 miljardi euro suurune maksukrediit ning vastutuse võtmise ja solidaarsuse pakti alusel kavandatud tööandjate sotsiaalkindlustusmaksete 10 miljardi euro suurused lisakärped. Need kaks meedet moodustavad 1,5 % SKPst ja peaksid aitama vähendada lõhet Prantsusmaa maksukiilu ja euroala keskmise maksukiilu vahel. Nende rakendamine peaks jätkuma 2016. aastal, kuid arvestades, et riigieelarve seisukohast on nendega seonduvad kulud suured, on oluline hinnata nende

[11] Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames võetud tõhusaid meetmeid hinnatakse pärast 10. juunit 2015.

tulemuslikkust äriühingu tasandil. Hindamisel tuleks võtta arvesse eelkõige tööjõu- ja tooteturgude jäikusi, eelkõige selliseid, mis mõjutavad palku. Miinimumpalgaga tööjõu kulud püsivad teiste liikmesriikidega võrreldes suured. Miinimumpalga areng ei edenda endiselt ei konkurentsivõimet ega töökohtade loomist. Lisaks võib selle automaatne indekseerimise tuua aeglase inflatsiooni tingimustes kaasa suurema palgakasvu kui ostujõu säilitamiseks vajalik.

(12) Prantsusmaa peaks rakendama otsustavaid meetmeid, et kõrvaldada tööõigusest ja raamatupidamiseeskirjadest regulatiivsed künnised, mis piiravad Prantsuse ettevõtete, eelkõige VKEde kasvu. Teenuste sektoris on üldiselt võimalusi konkurentsi suurendamiseks, eeskätt ametitoimingute, jaemüügi ja võrgutööstuste valdkonnas. Majandusaktiivsust pärsivad mitmed reguleeritud kutsealadega seotud regulatsioonid ja tariifid. Majanduskasvu, majandusaktiivsust ja võrdseid võimalusi käsitleva hiljutise seaduse raames on vastu võetud uued meetmed õiguselukutsete puhul konkurentsi suurendamiseks ja nende rakendamine on kohapealsete takistuste kõrvaldamise tagamiseks äärmiselt oluline. Prantsusmaa peaks võtma meetmeid takistuste kõrvaldamiseks ka muudes sektorites, eelkõige tervishoiusektoris. Tervishoiusektori kutsealadele juurdepääsuga seotud *numerus clausus*'e põhimõte takistab endiselt teenuste kättesaadavust ja selle võiks kvaliteeti ja ohutust kahjustamata läbi vaadata.

(13) Maksude suhe SKPsse oli 2014. aastal 45,8 %, mis on üks suuremaid ELis. Äriühingu tulumaksu määrad on kõrged ja avaldavad negatiivset mõju Prantsusmaa äriühingute investeeringutele. Äriühingute tegelik maksumäär on keskmiselt 38,3 %, mis on üks kõrgemaid ELis. Prantsusmaal on tehtud teatavaks äriühingute sotsiaalkindlustusmaksete kaotamine ja seadusjärgse määra alandamine 28 %-le 2020. aastal, kuid Prantsusmaa peaks suurendama lühikeses perspektiivis jõupingutusi eesmärgiga muuta äriühingute maksustamine majanduskasvu ja investeeringuid toetavaks. Vaja on meetmeid maksusüsteemi lihtsustamiseks ebatõhusate maksude kaotamise teel. On tehtud kindlaks, et üle 100 maksu annab väikest tulu või ei annagi tulu ning nende kaotamine võib lihtsustada äriühingute ja kodumajapidamiste toiminguid.

(14) Töötuse määr oli Prantsusmaal 2014. aastal kõrge ja pikaajalise töötuse näitaja halvenes, kajastades aeglast majanduskasvu. Üldine töötuse määr oli 10,2 % (2013. aastal 10,3 % ja 2008. aastal 7,5 %); see mõjutas kõige enam noori, vanemaealisi ja madala kvalifikatsiooniga töötajaid. Prantsusmaa tööturg on killustunud ning üha suuremal osal uutest töötajatest on tähtajaline leping. Killustatuse vähendamiseks tehtud sihipärased jõupingutused (eelkõige suuremad sotsiaalkindlustusmaksed väga lühikeste lepingute korral) ei ole suutnud seda trendi ohjeldada. Killustatust võiks aidata vähendada töölepinguid reguleeriva õigusraamistiku läbivaatamine. Hiljutised reformid on andnud tööandjatele ainult piiratud ruumi sektori tasandil sõlmitud kokkulepetest kõrvalekaldumiseks. See piirab äriühingute võimalusi kohandada oma tööjõudu vastavalt vajadustele. Sektoritel ja äriühingutel peaks olema suurem paindlikkus otsustada igal üksikjuhul eraldi ja pärast dialoogi sotsiaalpartneritega, kas tööaeg peaks olema 35 tundi nädalas või sellest erinev. Seadus, millega loodi töökoha säilitamise lepingud (*accords de maintien de l'emploi*), ei ole andnud oodatud tulemusi. Väga vähe äriühinguid on kasutanud uusi võimalusi sõlmida äriühingu tasandil kokkuleppeid, et suurendada töötingimuste paindlikkust. See skeem oleks vaja läbi vaadata eesmärgiga anda äriühingutele rohkem ruumi kohandada palku ja tööaega vastavalt oma majanduslikule olukorrale.

(15) Tööturu olukorra pikaaegne halvenemine on mõjutanud töötushüvitiste süsteemi ja seadnud kahtluse alla mudeli jätkusuutlikkuse. Uus töötushüvitiste süsteemi käsitlev kokkulepe, mis hakkas kehtima 1. juulil 2014, ei ole puudujäägi vähendamiseks piisav. Mitmesuguste rakendatud meetmetega saavutatud kokkuhoid oli 2014. aastal 0,3 miljardit eurot. Nende meetmetega peaks 2015. aastal puudujääki vähendatama veel 0,8 miljardi euro võrra (5,2 miljardilt eurolt 4,4 miljardi euroni), mis suurendab süsteemi võlga veelgi, 25,9 miljardi euroni. Süsteemi elujõulisuse tagamiseks on vaja struktuurimeetmeid. Eelkõige tuleks läbi vaadata hüvitiste saamise tingimused, nende vähenemine aja jooksul ja suurima palgaga töötajate hüvitiste asendusmäärad.

(16) Komisjon on Euroopa poolaasta raames Prantsusmaa majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud tulemused 2015. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka stabiilsusprogrammi ja riiklikku reformikava ning eelnevatel aastatel Prantsusmaale esitatud riigipõhiste soovituste järelmeetmeid. Komisjon on hindamisel arvesse võtnud kõnealuste dokumentide asjakohasust Prantsusmaa eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, aga Euroopa Liidu üldise majandusjuhtimise tugevdamise vajadust silmas pidades ka nende vastavust ELi õigusnormidele ja suunistele, lisades ELi tasandi panuse tulevastesse riigi tasandil tehtavatesse otsustesse. Euroopa poolaasta raames koostatud soovitused kajastuvad allpool esitatud soovitustes 1–6.

(17) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu Prantsusmaa stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus[12] selle kohta kajastub eelkõige soovituses 1.

(18) Komisjoni põhjalikust analüüsist ja hindamisest lähtudes on nõukogu riikliku reformikava ja stabiilsusprogrammi läbi vaadanud. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud nõukogu soovitused kajastuvad allpool esitatud soovitustes 1–6.

(19) Komisjon on Euroopa poolaasta raames analüüsinud ka euroala kui terviku majanduspoliitikat. Kõnealusele analüüsile tuginedes on nõukogu esitanud konkreetsed soovitused liikmesriikidele, kelle rahaühik on euro. Prantsusmaa peaks tagama ka nende soovituste täieliku ja õigeaegse rakendamise,

SOOVITAB Prantsusmaal võtta 2015. ja 2016. aastal järgmisi meetmeid:

1. Tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames tulemuslikud meetmed ja korrigeerida ülemäärane eelarvepuudujääk püsivalt 2017. aastaks, tugevdades eelarvestrateegiat, võttes igal aastal vajalikud meetmed ja kasutades puudujäägi vähendamiseks kõiki ettenägematuid tulusid. Täpsustada kõnealusteks aastateks kavandatud kulukärped ja tagada põhimeetmete mõju sõltumatu hindamine.

2. Suurendada jõupingutusi kulude läbivaatamise tulemuslikuks muutmiseks ja teha valitsemissektori kõigi allsektorite lõikes kindlaks kokkuhoiuvõimalused, muu hulgas sotsiaalkindlustuse ja kohalike omavalitsuste puhul. Võtta meetmeid kohalike ametiasutuste halduskulude kasvu piiramiseks. Võtta 2016. aasta märtsiks lisameetmeid pensionisüsteemi tasakaalu taastamiseks ja eelkõige tagada, et täiendavate pensioniskeemide finantsseisund on pikas perspektiivis jätkusuutlik.

3. Tagada, et jõusse jääb tööjõukulude vähendamine, mis tuleneb konkurentsivõime ja tööhõivega seotud maksukrediidist ning vastutuse võtmise ja solidaarsuse paktist, eelkõige rakendades neid kavakohaselt 2016. aastal. Hinnata nende skeemide tulemuslikkust tööjõu- ja tooteturgude jäikuste valguses. Viia sotsiaalpartneritega konsulteerides ja riiklike tavade kohaselt ellu palgakujundussüsteemi reform,

[12] Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

tagamaks, et palgad arenevad kooskõlas tootlikkusega. Tagada miinimumpalkade arengu kooskõla tööhõive ja konkurentsivõime edendamise eesmärkidega.

4. Vähendada 2015. aasta lõpuks äriühingute kasvu regulatiivseid takistusi, eelkõige vaadates läbi ettevõtte suurusega seotud kriteeriumid normides, et vältida künnistest tulenevat mõju. Kõrvaldada alates 2015. aastast reguleeritud kutsealadele (sh ka muu kui õiguselukutse) – eelkõige tervishoiuvaldkonna kutsealadele – juurdepääsu ja nende praktiseerimise piirangud.

5. Lihtsustada ja parandada maksusüsteemi tõhusust, eelkõige kõrvaldades ebatõhusad maksukulud. Edendada investeeringuid, võtta meetmeid tootmismaksude ja äriühingu tulumaksu seadusjärgse määra vähendamiseks, laiendades samal ajal tarbimismaksude maksubaasi. Võtta alates 2015. aastast meetmeid, et tühistada ebatõhusad maksud, millest saadakse väga väikest tulu või ei saadagi tulu.

6. Viia ellu tööõiguse reform eemärgiga pakkuda tööandjatele rohkem stiimuleid sõlmida töötajatega tähtajatuid lepinguid. Hõlbustada äriühingu ja sektori tasandil üldistest õigusnormidest erandite tegemist eelkõige tööaja korralduse osas. Viia 2015. aasta lõpuks ellu töökoha säilitamise lepingute (*accords de maintien de l'emploi*) loomist käsitleva seaduse reform, et suurendada nende lepingute kasutamist äriühingute poolt. Võtta meetmeid töötushüvitiste süsteemi reformimiseks, et taastada süsteemi eelarve jätkusuutlikkus ja pakkuda tööle naasmiseks rohkem stiimuleid.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja